

دانشنامه رضا

www.ketabo.ir

جلد سوم

جمعیت شهرضا

حمید رحیمی

دانش‌نامه‌ی شهرضا

(جلد سوم: جمعیت شهرضا)

نویسنده جلد سوم: حمید رحیمی

ویراستار: مصطفی منصف

انتشارات: کتیبه ماندگار

خوشنویسی روی جلد: استاد محمدعلی جعفری

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: محمد حیدری

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰۰ جلد

شابک: (دوره): ۹۶۹۲۹-۳-۶-۶۷۸-۶۲۲-۹۷۸

شابک: (ج ۳): ۹۷۵۱۶-۲-۶-۶۷۸-۶۲۲-۹۷۸

قیمت دوره شش جلدی: ۱۸۰۰۰۰ تومان

قیمت جلد چهارم: ۴۰۰۰۰ تومان

عنوان و نام پدیدآور: دانش‌نامه شهرضا/

به کوشش گروه نویسندگان؛

ویراستاران: مصطفی منصف، احمد رضا صیادی.

مشخصات نشر: شهرضا: کتیبه ماندگار، ۱۳۹۹-
مشخصات ظاهری: ۱۳۰ ص (مصور، رنگی)

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

مندرجات: ج ۳. جمعیت شهرضا/ به کوشش

حمید رحیمی.

موضوع: — مشاهیر — ایران — شهرضا —

سرگذشت‌نامه — تاریخ — جغرافیا — جمعیت — هنر —

فرهنگ عامه

موضوع: جمعیت — ایران — شهرضا —

رده بندی کنگره: DSR۲۰۹۷

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۹۳۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۶۲۱۴۹۰۶

وضعیت رکورد: فیپا

حمید رحیمی
جلد ۳ (جمعیت)

بهنام صبری
جلد ۲ (جغرافیا)

علی بهرامی
جلد ۱ (تاریخ)

محمد رضا آقاخانی
دبیر دانش‌نامه

حمید صدری
جلد ۶ (فرهنگ عامه)

احمد رضا صیادی
جلد ۵ (فرهنگ و هنر)

مصطفی منصف
جلد ۴ (علم و شعر)

مرکز پخش شهرضا - خیابان گلستان (ابوذر) بعد از فرعی ۳
انتشارات کتیبه ماندگار تلفن: ۵۳۲۴۳۳۹۴-۰۳۱ ۰۹۱۳۲۲۰۹۳۲۳

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

فهرست

۱	یادداشت مجموعه.....
۳	مقدمه
۴	پیشینه‌ی جمعیت‌شناسی و سرشماری جمعیت در ایران و در منطقه‌ی شهرضا
۹	بعد خانوار شهرستان H.D.D.....
۱۷	هرم سنی جمعیت شهرستان شهرضا در طول هفت دوره ده ساله
۳۲	میزان افزایش و رشد جمعیت شهرستان (growth rate)
۳۹	توزیع جنسی جمعیت شهرضا
۵۰	میزان شهرنشینی
۵۳	بررسی سنجش جوانی جمعیت شهرستان
۵۳	نسبت وابستگی یا بار تکفل در شهرستان
۵۵	نسبت کودک به زن در سطح حوزه سرشماری شهرستان شهرضا
۵۷	میزان باروری عمومی G.F.R.....
۶۴	پیش‌رسی ازدواج (Early marriage).....
۶۶	میزان ناخالص طلاق در سطح شهرستان شهرضا (divorce).....
۶۶	شاخص‌های بهداشتی جمعیت شهرستان شهرضا
۷۲	سواد و سواد آموزی
۷۲	جدول وضعیت سواد در حوزه سرشماری شهرستان شهرضا
۷۴	نرخ مشارکت در تحصیل و بهره‌مندی از آموزش
۷۴	جدول نرخ مشارکت در تحصیل در مقطع ابتدایی شهرستان شهرضا
۸۲	محاسبات تفاوت درصد بهره‌مندی بین مقاطع تحصیلی (افت تحصیلی).....

یادداشت مجموعه

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ وَ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ وَ الصَّلوة
وَ السَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ

دایرة المعارف (Encyclopedia) یا دانش نامه از عهد باستان مورد توجه و علاقه‌ی فراوان بوده و در طول تاریخ، انواع دایرة المعارف‌ها پدید آمده است؛ بسیاری از مجموعه آثار گرچه نام دایرة المعارف بر خود ندارد یا این حال می توان آن‌ها را دایرة المعارف شمرد. آثار زکریای رازی (۲۵۱-۳۱۳ هـ.ق)، ابوعلی سینا (۳۷۰-۴۲۸ هـ.ق)، ابوریحان بیرونی (۳۶۲-۴۴۰ هـ.ق)، "احیاء العلوم" فارابی و "نفایس الفنون" شمس الدین محمد املی (م: ۷۵۳ هـ.ق) و آثار ارسطو (۳۸۴-۳۲۲ یا ۳۲۱ ق.م) در یونان باستان، پلینی بزرگ (۲۳-۷۹ م) در روم باستان و ... از آن جمله اند. دنی دیده‌رو (۱۷۱۳-۱۷۸۴ م) مؤلف و سرپرست دایرة المعارف بزرگ فرانسه می گوید: «دایرة المعارف‌ها نشانه‌ای از بالندگی و ترقی مردمی است که به دایرة المعارف علاقه و توجه نشان می دهند.»

شناسایی و آگاهی یافتن از هویت محلی، منطقه‌ای و ملی برای افراد یک جامعه به ویژه جوانان از اهمیت بالایی برخوردار است. اگر ما بدانیم به چه فرهنگی تعلق داریم می توانیم در دهکده‌ی جهانی، فرهنگ خویش را نگهداری کنیم و آن را به دیگران بشناسانیم. لازمی پیشرفت در آینده، آگاهی از اطلاعات تاریخی، طبیعی، انسانی و مطالعات جغرافیایی در کنار شناخت ویژگی‌های فرهنگی، مذهبی و جامعه شناختی هر جامعه است. در کنار این شناخت است که دل بستگی‌های عمیق فرهنگی به وجود می آید و باعث شکوفایی اندیشه‌های مذهبی، ملی و تقویت خودباوری و رشد و اعتلای یک شهر در همه‌ی جنبه‌ها می شود.

بر این اساس و با عنایت دادار گیتی فروز و استمداد از روح شاهدان همیشه جاوید شهرمان بر آن شدیم که کاری در خور شأن مردمان فرهنگ دوست یونانچه‌ی ایران، شهر نام‌آوران فرهنگ، دانش و ایثار انجام دهیم و کتابی کامل - البته در حد بضاعت خود- فراهم آوریم؛ البته اقرار می کنیم که هنوز تا فتح قله‌های کمال راه درازی در پیش داریم.

طرح " تدوین دانش نامه‌ی فرهنگی شهرضا" در سال ۱۳۸۸ ش. به وسیله‌ی جناب آقای سید ضیاء موسوی، رئیس وقت اداره‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرضا، در جلسه‌ی کارگروه فرمانداری مطرح گردید و به تصویب رسید. پس از تشکیل حدود بیست جلسه‌ی تخصصی با حضور بیش از پنجاه نفر از کارشناسان و صاحب نظران و استادان دانشگاه، طرح پیشنهادی آماده گردید و اجرای طرح از خرداد ماه ۱۳۸۹ آغاز شد. برای تسریع در اجرای طرح، کارگروه‌هایی تشکیل گردید تا هر گروه به کمک محققان و علاقه‌مندان و آگاهان این شهر

مطالب شایسته و مفیدی فراهم نماید. این کارگروه‌ها عبارت بودند از:

ردیف	عنوان گروه	نام مسئول
۱	دبیر مجموعه	آقای محمدرضا آقاخانی
۲	کار گروه تاریخ	آقای علی بهرامی
۳	کار گروه جغرافیا	آقای بهنام صبری
۴	کار گروه اجتماعی	آقای حمید رحیمی
۵	کار گروه مشاهیر و معاریف	آقای مصطفی منصف
۶	کار گروه فرهنگ و هنر	آقای احمد رضا صیادی
۷	کار گروه فرهنگ عامه	آقای حمید صدری

این مجموعه از سال ۱۳۹۲ آماده‌ی چاپ بود، اما بنا به دلایل مختلف از جمله مشکلات مالی انتشار آن به تعویق افتاد؛ البته در این مدت مدام بر صفحات آن افزوده می‌شد و کاستی‌های آن بر طرف می‌گردید و مطالب آن به روز می‌گشت. تا آن جا که می‌دانیم تاکنون دانش‌نامه‌ی اختصاصی برای هیچ شهرستانی در ایران منتشر نشده است و این، نخستین دانش‌نامه از این نوع است؛ هرچند شاید عنوان "دانش‌نامه" به این مجموعه کمی اغراق آمیز به نظر برسد اما با توجه به این که جامع‌ترین پژوهش در موضوع تاریخ و فرهنگ شهرضا است، عنوانی مناسب‌تر از آن پیدا نکردیم. مشتاقانه منتظر راهنمایی‌ها، انتقادات و پیشنهادهای همشهریان دانشور و خردورزیم تا آراء و اندیشه‌های خود را با ما در میان گذارند. این مجموعه‌ی ارزشمند در شش جلد و به صورت کتاب‌های مجزا به چاپ می‌رسد و امیدواریم در آینده مجلدات دیگری بر آن بیفزاییم. در پایان از حمایت‌های سرکار خانم سمیه محمودی نماینده‌ی محترم شهرضا و دهقان در مجلس شورای اسلامی و کمک‌های بی‌شائبه‌ی شهردار فرهیخته‌ی شهرمان، جناب آقای دکتر حبیب قاسمی و اعضای محترم شورای اسلامی شهرضا در دوره‌های سوم و پنجم، رؤسای اداره‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان شهرضا در سال‌های اخیر آقایان: سید ضیاء موسوی، ولی‌الله توکلی، رضا مهندس‌ی، رجب‌فرهمندیان، محمدعلی جعفری و سعید طبیبیان، اعضای انجمن ادبی جوانان شهرضا و نیز آقای محمدباقر قدیمی و هم‌هی افرادی که ما را در تهیه‌ی این مجموعه یاری کردند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنیم. همچنین سپاس‌گوی دقت نظر و حسن سلیقه و همکاری بی‌شائبه‌ی مدیریت و کادر انتشارات کتیبه ماندگار شهرضا به ویژه آقای محمد حیدری و سرکار خانم حمیده شبانی هستیم.

محمد رضا آقاخانی

دبیر تدوین دانش‌نامه‌ی شهرستان شهرضا